

Jaroslav Bašta: Na hraně totality

 infokurýr.cz/n/2023/02/13/jaroslav-basta-na-hrane-totality

kurýr

13. února 2023

Za třicet let existence České republiky proběhlo osm voleb do Poslanecké sněmovny (ty v roce 1992 se týkaly ještě České národní rady), píše Jaroslav Bašta v komentáři pro Prvnizpravy.cz.

Dle rozdělení mandátů tři z nich skončily velmi těsným výsledkem nahlíženo z klasického pravo-levého rozdělení politického spektra (1996 99/101, 1998 102/98, 2006 100/100), v ostatních pěti volebních kláních třikrát vyhrála levice, počítáme-li k ní i hnutí ANO Andreje Babiše (2002 112/88, 2013 120/80, 2017 108/92). Pravicové koalice zvítězily dvakrát (2010 118/82, 2021 108/92).

Až do roku 2021 nikoho nenapadlo vyvozovat z pohybu politického kyvadla nějaké dalekosáhlé závěry týkající se ohrožení demokracie v České republice. Mimo jiné proto, že fungovalo jisté vyvažování mezi Sněmovnou, Senátem a prezidentem. Mezinárodní situace ani po roce 2014 neovlivňovala příliš naše vnitropolitické dění. I německá Energiewende a migrační krize se nás negativně nedotkly. Zlom přišel až v roce 2020 s Covidem 19. Rychle a brutálně jsme si vyzkoušeli pád do totality, kterou jsme více méně dobrovolně akceptovali. Podle toho také dopadly poslední volby do Sněmovny.

Sleduji-li počínání současné vládní koalice a její plány pro budoucnost, musím si vzpomenout na jednu velmi nebezpečnou středoevropskou tradici. Poprvé se projevila před rovnými devadesáti lety mezi listopadem 1932 a březnem 1933. V Německu tehdy proběhly dvoje volby do Parlamentu, ve kterých vyhrála nacistická NSDAP s Adolfem Hitlerem v čele. Totalita přišla v důsledku demokratických voleb. Stejný scénář se zopakoval v roce 1948 v Československu. Komunisté v roce 1946 vyhráli volby a po roce a půl si únorovým pučem toto vítězství pojistili na dalších 41 let.

V obou případech bylo know how přechodu k totalitě stejné. Nejprve přišla tuhá cenzura a umlčení všech, kdo se odvážili protestovat, či pouze nesouhlasil. Hned poté následovala změna volebních zákonů, v obou případech stejná – povolili jednu kandidátku a vypsali nové volby. V Německu v listopadu 1933, v Československu v květnu 1948. Povolební programy se v něčem podobaly – děla místo másla, tedy příprava na válku.

Z tohoto krátkého ohlédnutí na některé neblahé středoevropské tradice vyplývá jedno velké poučení – každý, kdo sice regulérně vyhraje demokratické volby, a chce si moc podržet i nadále, se bude chovat podle osvědčených schémat. Zavede cenzuru a změní volební zákony. Dnes postačí 60% pro vládní koalici, to se korespondenčními hlasy dosáhnout dá. Všechno ostatní se zdůvodní tím, že jsme ve válce.

Hranici mezi demokracií a totalitou představuje svoboda slova. U nás už jsme na hraně propasti, upozorňuje Jaroslav Bašta.

Jaroslav Bašta

(rp,prvnizpravy.cz,foto:arch.)

PRO

PRÁVO RESPEKT ODBORNOST

celonárodní setkání

přijďte podpořit

ČESKO PROTI BÍDĚ

11. 3. 2023 / 14.00 hod.

VÁCLAVSKÉ NÁMĚSTÍ

vystupující

INDŘICH RAJCHL - předseda PRO / **JANA ZWYRTEK HAMPLOVÁ** - senátorka

VÍDLÁK - bloger / a mezi další

Sdílet:

